Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Stella clericorum

[Köln], [um 1490]

urn:nbn:de:bsz:31-293443

Visual Library

BADISCHE
LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Ecclesiastici viij [?]

Qui non facitis parentibus reverentiam ad quam hortatur sapiens ~ ~ ~

In toto corde honora patrem et matrem tuam. nec gemitus patris et matris tue obliviscaris / Hic precipit ut filii honorent parentes officio pietatis videlicet eis in necessitatibus corporis subveniendo

Dixit beatus augustinus

Nihil certe delectabilius est in aure domini quam pura oratio directa de corde fideli ~

Quid ergo sunt pauperes quibus damus nisi lazari nostri per quos de terra ad celum migramus.

Ecce pauper cui das non habet quo tribuat // Sed cum pro te deum orat. Quasi ad deum clamat / domine mutuum accepi ab homine fide iube pro me /

Nam ipse misericordia quam quis facit pauperi deus miseretur sibi a penis eternis eum liberando ~

Gregorius

Et hoc eo vivit / Si sit peccator ut corrigat / Si sit bonus ut remuneretur ~ ~

Augustinus

Semper laborat qui bene facit

Obedientia plus valet quam victime

Tullius moralis

Quicquid agis ferventer noli [illegible] necessitate unde tibi magis [illegible] discordiam vite ~

Dq 18

Adh. f.) (Jacobus, de val. missae pro defunctis)
Basel. Mich. Furter? (1493)

+ 1506x

Stella clericoꝝ cuilibet clerico ſumme neceſſaria

Stella

Tractatus qui ſtella cleri
ricoꝝ dicit͛ feliciter incipit.

Quaſi ſtella matutina

in medio nebule.i.petoꝝ Proꝑetates h⁹ ſtelle matutīe pñt
referri ad quēlibet doctorē fidei.i.ſacerdotē Et continent in
his verſib⁹ Lucis ſplēdorē fert ſecū.fert quoq̄ rorem
Ingens dat letum.vigilanſq̄.docēs.preit ipſum.
Solem.defectum lune comitans hyemiſq̄
Tpe luceſcit.cedens eſtate quieſcit

Gloſa

Lucis ſplēdorē fert ſecū.vt ibi Vos eſtis lux mūdi Fert q̄z rorē
ſcz in pdicatōe.vt ibi Tenebroſa aq̄ in nubibus aeris.Ingens
eſt.vt ibi Ecce ſacerdos magn⁹ Dat letū.i.fac̄ audientē pdica
tionē letū.q̄ ē in tenebris ignorātie. Vigilanſq̄ dr.vt ibi.Beatus ſer
uus quē cū venerit dñs.inuenerit vigilantē Docēſq̄ dr ſcz p bonā fa-
mā ⁊ honeſtā ↄuerſationē Preit ipm ſolē.i.xpm q̄ ē ver⁹ ſol iuſticie.ſi
cut miles dñm ſuū pcedit inimicos occidēdo ſuo gladio acuto.vt mor-
tui mundo viuāt xpo. Defectū lune comitans.i.ſancte eccl'ie p ↄpaſ-
ſionē.vñ Quis infirmat͛.⁊ ego nō infirmor Hiemiſ A tpe luceſcit.i.in tē
pore tribulatōis apparet in calore fidei. Cedens eſtate q̄eſcit.ſcz in v tē
te a feruore luxurie ⁊ a ceteris vitijs.vñ Qui potuit tranſgredi ⁊ nō eſt
tranſgreſſus Salomō Memēto creatoris ⁊c. Apoſt. Diuiſiōes mini-
ſtrantiū ſunt in eccia dei.ſcz actiui ↄtemplatiui ⁊ plati Vnuſq̄ſq̄ in ſua
vocatōe ⁊ in ſuo ordine l' miniſterio vel officio intendat.vt virtuoſe et
viriliter i vinea opetur.vñ Criſoſtomus. Multi ſunt plati ſiue ſacerdo
tes nomine.ſed pauci ſunt dignitate.vñ Aplus Melius eſt eē paucos
et vtiles q̄ multos ⁊ inutiles. Lucas Meſſis q̄dē mlta.opary ꝟo pau
ci.ſcz fideles ⁊ veri. Hieronimus Si charitas facit pcium in reb⁹ hone
ſtis.nihil charius deo ⁊ hominib⁹ habentib⁹ rōnem bono ⁊ vtili paſto-
re Iohannes Paſtor bonus aīam ſuam ponit pro ouib⁹ ſuis Vnde ter
dictum eſt petro Petre amas me. Gloſa Amas me plus q̄ tuos cog-
natos ⁊ amicos.plus q̄ res tpales.plus q̄ teipſum. paſce oues meas.
Vnde dominus in euangelio Qui amat animā ſuam plus q̄ me.non
eſt me dignus. Apoſto. Erunt homines ſeipſos amantes Illi dicunt
ſeipſos amare qui ſuum honorē ⁊ commodū plus diligunt q̄ honorem
dei Auguſt.in li.de doctri.chriſtiana. Illi vero deū diligunt.qui nihil
aliud q̄ vt nomen dei glorificet͛ exercent Vñ iam pauci volunt ſuſtine-
re propter xpm pauptatem.contemptū.dolorem. Sed cupiunt diuiti-
as honores.⁊ ſuauitates huius mundi. Tales eñ non ſuſcipiūt curas
aīaꝝ vel platuras ꝓpter onus vel iugum dñi.ſed ꝓpter honorem. Cura
eñ animaꝝ non debetur honori ſed oneri

Multiplex eñ eſt queſtio quomodo ſacerdos vel paſtor curā ſuā
intrauerit.vel quomodo in ea vixerit.vel qualiter eam rexerit.vl'

patrimonium crucifixi expenderit. vel propter quem finem eam ſuſcipe‑rit. vel vt paſcat gregem ſibi commiſſum verbo ⁊ bono exemplo. vl' vt paſcatur a grege Unde hoc nomen paſtor deriuatur ab hoc verbo paſco ſcis. ⁊ non a paſcor paſceris. Unde illud Hieremie Paſtores paſcebant ſe. ⁊ gregem meum non paſcebant.

A vltima em̃ rõne reddenda dixit ioſeph .i. xp̃us q̇ eſt verus ioſeph fratribꝫ ſuis. ſ. paſtoribꝫ eccl'iaꝝ Amen dico vobis nõ videbitis faciẽ meã donec adduxeritis fratrẽ veſtꝝ minimũ. Gloſa. Qui minimũ requirit. non obliuiſcit' maiorem. Unde illud Sanguinẽ eius. id eſt animã eius de manu tua req̈ram Grego. Tot mortibus digni ſunt negligentes paſtores quot negligunt aĩas Unde videat q̈lꝫ paſtor vel ſacerdos q̃uo curã ſuam intrat. vel q̃uo eam regat. vel q̈liter in ea viuat. vel ꝓpter quem finem ſuſcepit. vel q̃uo patrimoniũ crucifixi vt decĩ eſt expendat. ne a dño ei obijciat' in reddendo rõem yronice Amice ſcꝫ temporaliũ reꝝ et non animaꝝ q̃uo huc intraſti non habens veſtem nuptialem .i. caritatem. q2 non ꝓpter caritatẽ .i. deum qui eſt vera caritas curam tuam intraſti vt gregẽ tibi ꝯmiſſum paſceres verbo ⁊ bono exemplo. ſed vt paſcereris ab eo .i. vt negligens ⁊ ocioſus ⁊ viuẽs luxurioſe. ⁊ eo obmuteſcente dicat dñs. Ligatis manibus ne poſſet ſe defendere. ⁊ pedibus ne poſſit fugere. proijcite eum in tenebras exteriores .i. continuo ⁊ ꝑpetue vrentes. quia plus dilexit lucrum temporale q̃ꝫ animarum. pro quibus filius dei mortem ſuſtinuit Et quia hic vixit delicioſe ⁊ totus ſuſpirauit in peccatis. totus ſuſpiret eternaliter in penis. Et quantum gloriatus eſt in delicijs vite huius. tantum locum date ei in tormentis. ⁊ facite eum montem in inferno. et ardeat vt oleum in flamma. vnde yſa. Aportari te faciam ſicut gallum gallinacium. q̇ portatur de foro pedibus ſurſuꝫ erectis ⁊ dimiſſo capite. ⁊ decoquitur in olla. ſic tu decoqueris in olla gehennali varijs cruciatibus. vt pena correſpondeat culpe. quia non cantaſti non generaſti. ⁊ cum alijs maior reputaberis. ſicut gallus gallinacius maior eſt alijs

Um beneficium alicui porrigitur valde gaudet. ſed non querit primo quis ſanctoꝝ ſit patronus in eccl'ia. ſed quãtum valeat in temporalibus. vnde iam pauci curant quomõ curam ſuaꝫ ſuſcipiunt vel intrant. aut qualiter eam regant vel in ea viuant ſm deuꝫ nec ſymoniã abhorrent. ſed heu ip̃a iam in pluribus dñatur Greg. Si q̇s ea intentõe gradus eccl'iaſticos vel' beneficia querit vt inde habeat vite neceſſaria. hic ꝑuerſo ordine vult celeſtia mercari Longe em̃ melius eſſet mendicare vel arare vnde viueret. vnde Johannes. Qui non intrat in ouile ꝑ oſtium .i. xp̃m. ſed aſcendit aliunde. ille fur eſt ⁊ latro. fur ẽ furando ſibi virtutes ab alijs. latro eſt occidendo aĩas. Fur non venit niſi vt furet' mactet ⁊ ꝑdat Furetur virtutes. mactet corpus ⁊ ꝑdat animam in gehennam ignis.

Ulibet paſtor ⁊ ſacerdos in ſe tenetur habere tria ſcꝫ ſcientiam. eloquentiaꝫ ⁊ bonam vitam.

Sciam dꝫ habere diuioꝝ libroꝝ. ac coꝝ intelligentiā in q̄bꝰ deū cognoſ-
cat. ſe ꝛ alios. vñ Bernar. Multi multa ſciūt. ſeipſos aūt neſciūt. Qui
ſeipm̄ non cognoſcit. nihil ſcit. Hec eſt eiā probatiſſima ſcia inter phi-
loſophos ſeculares. dicunt eiā. cognoſce teipm̄. Q̄m Aug. in li. de ſanc
ta tri. dei preferꝫ ſcie celeſtium terreſtrium ꝛ infernorum ꝓpriam cogno
ſcere infirmitatē. Unde ꝛ bernar. Domine da mihi ſcire te. cognoſcere
me. diligere te. Eloquentiā debet habere diſcretam. vt ea que ſcit ꝛ in-
telligit alijs predicet. ne abſcondat pecuniam dñi ſui. id eſt ne ſit canis
mutus in domo. id eſt eccleſia. Unde yſai. Clama ne ceſſes ꝛ annunciā
populo meo ſcelera eorum. Tulius melius eſt eloqui copioſe ꝛ pruden-
ter q̄ꝫ aliquid ſine eloquentia acutiſſime excogitare. id eſt eloquentia eſt
ſcientia recte proferendi ex cogitatione cum ornatu verboꝝ et pondere
ſententiarum. Idem Efficatius eſt audire q̄ꝫ audiri. Ideo ſacerdos te-
netur habere ſciam ꝛ eloquentiā. vñ Grego. In ſcia ſacerdotis nec e ve
nia nec excuſatio. Daniel. alibi ezechiel. Qui aūt docti fuerit fulgebunt
quaſi ſplendor firmamenti. id eſt ſolis. ꝛ qui ad iuſticiam erudiunt mul
tos. quaſi ſtelle in perpetuas eternitates. Unde apoſtolus. Duplici hō
nore honorandi ſunt ſacerdotes. Primo propter officij dignitatē. Se-
cundo propter doctrinam. precipue illi qui fideliter laborant in euange-
lio. q: ordo fidelium prelatoꝝ eſt precipuus. Uitam bonam tenetur ha
bere ſacerdos vt que ore p̄dicat. ope compleat. Actu. i. Cepit ieſus facē
re ꝛ docere. Hiero. Quid eiā aliud eſt bñ loqui aut p̄dicare ꝛ ꝑuerſe vi
uere. q̄ꝫ ꝓprio ore ſeipſum ꝯdemnare. Orige. Qui alium non inſtruit ſe
ipſum docere non pt. Grego. Non in verboꝝ ſplendore predicator glo-
rietur. ſed in ope virtutū. Hiero. Doctoris eſt lapſis manū porrigere
adiutricem ꝛ errantibus oſtendere iter veritatis. Grego. Bonus doc-
tor eſt q̄ humiliter ſeruat diſciplinā. ꝛ ꝑ diſciplinā non incurrit ſupbiam
Criſoſt. Uis bonus apparere. circa vitā tuam eſto hauſterus. circa ali
orum peccata eſto benignus. Audiant te homines parua mandantem
et grauia facientem. Grego. Cuius vita deſpicitur. reſtat vt eius ſermō
contemnetur.

Uiuis eiā paſtor ſiue ſacerdos ſit ſedulꝰ in cura ſibi cōmiſſa et
in ambone fidelis p̄dicator vt p̄co dñi. vt paret dño plebem per
fectam. in cathedra vt pius ꝛ diſcretus iudex. in confeſſione me
diator inter deū ꝛ pctōrē. vñ Criſoſt. Non erramus modicā pniām in-
iungentes. Nonne melius eſt ꝓpter miam reddere rōem q̄ꝫ ꝓpter crude-
delitatē. Nā vbi paterfamilias eſt largus. diſpenſator eius nō dꝫ eē te-
nax. Sed deus eſt benignus. vt quid ſacerdos eſt auſterus.

It etiam ſacerdos vel paſtor pius in afflictoꝝ cōpaſſione ꝛ ho
ſpitalitate. ꝛ in elemoſinarum pro poſſe largitione duplici. ſcili-
cet corporali ꝛ ſpirituali. Spūalis continet in hoc ꝟſu Corrigo
parco p̄cor doceo fero ꝯſulo ſolor. Corrigo errantē. parco inimicis. pre-
cor ꝑ inimicꝭ. doceo inſipiētes. fero ſuſtinētes. ꝯſulo puſillanimes. ſolor
tribulatos. Corpalis ꝯtinet in hoc ꝟſu Colligo poto cibo redimo tego

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

viſito condo. Sunt etiā ſeptē ſpēs elemoſine. Prima eſt quā hō ſibiipſi dat. Unde Salomon Miſerere anime tue placens deo. Idem Qui ſibi nequaꝫ cui bonus. Secunda elemoſina ponitur ſupra pedes domini. quā dat oſtiatim mendicantibꝫ ⁊ pegrinis ⁊ hoſpitibꝫ in hoſpitio colligendo ꝓpter deum· vnde Yſaias Frange eſurienti panē tuum. Auguſtimus. Elemoſina eſt vnguentuꝫ quo maria magdalena vnxit pedes dñi. i. pauperes qui ſunt membra eius vngebat. Tercia ponitur in gremiū domini. que datur leproſis infirmis ⁊ captiuis. p̄cipue inter paganos. vnde Eccleſiaſticus. Abſcondite elemoſinā in ſinu pauperum. Quarta ponitur in manus domini. quā homo dat viduis ⁊ orphanis. et illis quos pudet mendicare. ⁊ qui magnū defectū ſuſtinent ꝓpter honorē temporalē. precipue autē quā dat amicis ⁊ cognatis ⁊ indigentibus Unde illud. Et carnē tuā ne deſpexeris. Catho ignotū tibi tu noli p̄ponere notis. Quinta eſt q̄ ponitur ſup̄ cor dm̄. cum homo dimittit offenſas ſibi illatas. verbis iniurijs ⁊ rebꝫ ablatis. vnde. Dimittite et dimittetur vobis. Sexta ponitur in os dm̄. qn̄ quis offert ad araꝫ pro poſſe ſuo de rebus iuſte acq̄ſitis. vbi offertur ſacroſanctū corpus domini pro ſalute viuoꝝ ⁊ mortuoꝝ. Et cum quis dat ſacerdotibus elemoſinam cuiuſcūqꝫ ꝓfeſſionis vel ad calicem vel ad ornamentū ⁊ decorē domus domini. Uñ apoſtolus. Operemur bonum ad omnes dum tempus habemus. maxime aūt ad domeſticos fidei ⁊ doctores. ſcꝫ ſacerdotes. qui ſunt illuminatores fidei. Septima eſt cum qua xp̄us totus veſtit. que datur mortuis qui ſunt in purgatorio. Unde in libro Machabeoꝝ Sancta ergo ⁊ ſalubris eſt cogitatio pro defunctis exorare. vt a peccatis eorum ſoluant. Sancta pro compaſſione. ſalubris pro elemoſinaꝝ largitione. vnde Mattheus Date elemoſinā ⁊ munda erunt vobis omnia. Daniel. Redime elemoſinis peccata tua. Bernardꝰ Elemoſina data in vita eſt lucerna que illuminat animam ne cadat in tenebras eternas. Idem O homo ſi ieiunas. in hoc non differs a diabolo. quia ipſe nunq̄ꝫ comedit. etiam ſi vigilas. ipſe nunq̄ꝫ dormit. ſi continēs es. ipſe nunq̄ꝫ coit. ſi ſilentium tenes. ipſe nunq̄ꝫ verbis defluit. in hoc ſolum maxime dyabolum ſuperas. ſi ad elemoſinam operam p̄ſtas. Beda. Fruſtra adoraturus manus ſuas expandit ad deum. qui eas ad ſubueniendum pro poſſe ſuo pauperi non oſtendit. Apoſtolus. Pietas ad omnia valet. Nam ſi quis lubricum carnis patitur vapulabit. ſed non peribit. Hieronimus. Non memini me legiſſe aliquem eſſe dāpnatum in hoc ſeculo. qui vitam duxit liberalem. Gregorius. Nunq̄ꝫ eſt vacua manus a munere aut propter munus. vbi eſt archa cordis repleta bona voluntate. Auguſtinus. Qui dat propter preſentum pudorē vt interpellantis tedio careat. rem ⁊ meritum perdit. vñꝰ. Da facie leta. ſine leticia faciei. ſcꝫ tue. Si dederis perdis rem meritumqꝫ rei. Apoſtolus. Hilarē datorē diligit deus. Auguſtinus Elemoſina eſt res ſancta augens pñtia. ⁊ minuens peccata ſeparans a demonibus. iungens angelis. ⁊ eſt q̄ſi murus inexpugnabilis circa aīam Thobias Magna

fiducia eſt elemoſina corā deo. omnibꝫ facientibꝫ eā. Idē. Elemoſina ab
omni pctō liberat. ⁊ non ſinit aīam introire in tenebras eternas. Salo-
mon. Sicut aqua extinguit ignē. ſic elemoſina pctm. Elemoſina em̄ ex-
tinguit ignē pcti. ignē ire dei. ⁊ ignem totius gehenne.

Iam dictum eſt de elemoſina duplici. ſcʒ ſpūali ⁊ corporali ⁊ de
ſpēbus eius cum autoritatibus probatis. Nunc dicendū eſt de
ſuffragijs. quibꝫ ſacerdos animabꝫ exiſtentibus in purgatorio
tenetur ſuffragari. quorum elemoſinis vſus eſt ⁊ vtitur. quibus anima
bus purgandis in penis purgatorij annus pro die ſtatuitur in peniten
tia in hac vita neglecta. vel non peracta. que anime ſunt tercia pars ec-
cleſie expectantes in purgatorio liberationem. Exemplū de filijs iſrael
per deſertum tranſeuntibus. xl. annis. quod. xl. diebus tranſiſſent ſi con
tra deum non peccaſſent. Triplex em̄ dicitur eccleſia. ſcilʒ in hoc mundo
militans. in celo triumphans. in purgatorio expectans (vt predictū eſt)
liberationem. quibus quatuor modis p̄cipue poteſt ſubueniri. vñ verſus
Miſſa. preces. dona. ieiunia. quatuor iſta Abſoluunt animas. q̄s pur
gans detinet ignis. Qui ignis ⁊ cetere pene purgatorij grauiores ⁊ acer
biores ſunt q̄ȝ omnes pene martirum ⁊ omnia genera tormentorū. que
in hoc mundo a tirannis potuerint excogitari ⁊ adinueniri. quarū ani
marum numerus omniū hominum viuentiū multitudinem excellit. vnde
Auguſtinus. Neſcit quid petit qui purgatorium petit. O deus q̄ȝ dul
ce erit in hoc ſeculo ſatiſfacere. Dico q̄ eſt grauius in purgatorio eſſe q̄ȝ
hic penā ſuſtinere q̄ȝdiu oculus pōt claudi vel apiri. ⁊ q̄ȝ illa pena quam
habuit btūs Laurentius in craticula. Vñ vna lachrima de puro cor-
de prolata plus purgat q̄ȝ decem anni in purgatorio. tñ inter duo mala
minus malū ē eligendum. Unde anime clamant vt Job. Miſeremini
mei miſeremini mei ſaltem vos amici mei. quia manus domini tetigit
me. Duplex em̄ manus intelligit in hoc loco. ſcʒ manus tangentis. ſ. in
purgatorio animas purgans expectantes liberationem. ⁊ manus dam-
nantis ſcʒ in inferno. Vñ Machab. ca. Sancta ergo ⁊ ſalubris eſt co
gitatio pro defunctis exorare. ſancta p compaſſionē carorū. ſalubris per
elemoſinarū largitionē. ⁊ orationem fideliū. ⁊ precipue ſacerdotū quibꝫ
cōmittunt anime. quia elemoſine ſunt cibus animarū. orō vero potus. ie
iunia fidelium magna refectio ⁊ conuiuiū. pegrinatio carorū penarū alie-
natio ⁊ ereptio. Indulgentia vero eis data prodeſt prout hic meruerūt
dum viuerent. Unde legitur in cōmendationibꝫ animarū. Deus cui ſo
li competit medicinā preſtare poſt mortem. id eſt indulgentiā. qr ibi ani
me ſunt de foro eccleſie expectantes liberationē. ſ. in purgatorio. q̄s ma
nus dñi tetigit vt dcm̄ eſt. Pre oībus aūt remedijs q̄bus animabꝫ exi-
ſtentibus in purgatorio p̄t ſubueniri. miſſa p̄cellit. Grego. O quantū
et viuificū donum dei. qr nunq̄ȝ diuina celebrantur miſteria quin ibi cō
currant duo virtuoſa opera. ſ. vnius peccatoris conuerſio. vl̄ ad minus
vnius anime de purgatorio liberatio. Unde caueant heredes parentū
et carorū mortuorū. commiſſarij teſtamentorū. ⁊ maxime ſacerdotes ⁊ ce

teri quibꝫ aīme cōmittunt̄. vel quoꝝ elemoſinis vſi ſunt vel vtunt̄. ne ali
quo modo eis hec remedia ſubtrahāt vel differant. q꜉ coꝝ viaticuꝫ eſt,
q꜉ ꝑ furto ⁊ ſummo ſacrilegio eis reputat̄. quia p̄mo mortalr̄ peccant in
deū. q̄ eas ſanguine ſuo redemit. Scd̄o in ſanctos et in om̄es angelos
de quoꝝ collegio ſunt dū liberant̄. Tercio peccāt in oēs animas exiſtē
tes in purgatorio. q꜉ impediunt eaꝝ abſolutionē. Quarto peccāt in om
nes xp̄ianos viuos. ꝓ q̄bus aīme liberate a penis orarēt ⁊ intercederēt
ad deū. Pro q̄bus negligētijs tales ſi non ſatiſfecerint in pn̄ti grauiter
punient̄. ⁊ in futuro ſeculo dānabuntur.

Sequitur vt ſup̄ dcm̄ eſt. vt q̄uis paſtor ſit ſedul⁹ ⁊ fidelr̄ ſollici
tus ꝓ grege ſibi cōmiſſo. ſ. ꝓ viuis ⁊ ꝓ defunctis. ⁊ nō ꝑſonaruꝫ
acceptor. q꜉ xp̄s generalr̄ vno eodēq꜉ precio. i. ſanguine oēs re-
demit. vt mereamur a dn̄o directe cōmēdari. dicēte Euge ſerue bone q꜉
ſuꝑ pauca fuiſti fidelis. ſup̄ multa te conſtituā.

Uo ḡ ordine cenſet̄ ille q̄ ſp̄ abſens eſt a cura ſua. nec p̄eſt vt pa
ſtor. nec regit vt mercēnarius. In illo eſtimo ordine in q̄ nullus
ordo ſed ſempitern⁹ horror inhabitat Ber. Miror clericos ali
ud eſſe q̄ꝫ qd̄ apparēt in veſtitu ⁊ habitu aut quantulū ſtꝫ clerici. geſtu ⁊
actu neutꝝ exercēt. nec regunt ſe vt clerici deberēt. nec pugnant vt laici.
ſed inordinate plures ex eis viuunt cōtra canones ⁊ ſtatuta eccl'ie ꝯfun
dētes ſeipſos ⁊ totius cleri honeſtatē. Et q꜉ hic cū oibus ꝑuerſe viuen-
tes moribꝫ ⁊ vita ꝑticipant. omni pena in futuro punient̄. vn̄ Origenes
Unūquodq꜉ qd̄ eſt pctm̄ hꝫ ſuū demoniū. ⁊ vnūquodq꜉ demoniū habꝫ
ſuū ſupplicium. Attēdite ḡo vos ſacerdotes ad quid vocati eſtis electi ⁊
cōſtituti vt dcm̄ eſt. ⁊ ſeruire deo in ſanctitate ⁊ iuſticia. vn̄ Apl'us. Nō
em̄ vocauit nos dn̄s in immundiciā. ſꝫ in ſanctificationē. Un̄ idē Hec
em̄ eſt volūtas dei ſanctificatio vr̄a. vt ſciat vnuſquiſq꜉ vas ſuū. i. corp⁹
in ſanctificatōe poſſidere. q꜉ ambulās in via immaculata. i. in caſtitate
mētis ⁊ corpis. h mihi miſtrabit in tāti corpis miſterio. ⁊ ego dn̄s exau
diā eū. vn̄ Aug. Quid ꝓdeſt ſi caſtitas ſeruat̄ in corpore. ⁊ mētis inte-
gritas intus polluit̄ in mēte. Ceſarius Uirginitas in corpe nihil ꝓdeſt
ſi charitas a corde diſcedat ⁊ humilitas. nec iam carnis integritas ſer-
uat̄. ſi animus tumore ſuꝑbie corrumpit̄. Ber. Suꝑba caſtitas nō eſt
vera caſtitas. ſed ornatū dyaboli proſtibulū. Auguſti. Aiaduertite o
vos ſacerdotes in quāta puritate ⁊ tremore debetis accedere ad iſtud
ſacrificiū. ad qd̄ xp̄us acceſſurus ſanguinē ſudauit p̄ anguſtia. vbi ipſe
ſacerdos mirabilit̄ ⁊ ineffabilit̄ obtulit. Un̄ dicatis cum ꝓpheta. In to
to corde meo exquiſiui te. Cor mundū crea in me deus. i. reſtaura. ⁊ ſpi
ritū rectum innoua in viſceribus meis. vt te ꝑfecte diligere ⁊ digne lau
(dare merear

Uid ḡ dicendū eſt de ſacerdotibꝫ manifeſte co
habitantibus cum mulieribꝫ. vel adulteris vel fornicantibꝫ. vel
ꝓprias oues violantibꝫ. vel ebrioſis vel laſciuis. ⁊ ſecularibꝫ plu-
ribus negocijs. ⁊ vanitatibus implicatis. Cōmittimus em̄ conſcien-
tijs epiſcoporum et etiam eorum. Unde Hieronimus. Alieni erroris

non eſt noſtrū reddere rōem.ſed prelatoꝝ. Bernardus. Integritati tue ſit diligens explorator non aliene. Quid ergo de illis iudicandū eſt qui ſponſam xp̄i violant. Hieronimus. Sicut ſceleſtius eſt ſacroſanctam eccleſiam temerarie deſtruere q̄ꝫ domum plebeiaꝫ.ita ſceleſtius eſt ſponſam chriſti violare q̄ꝫ ſponſam proximi. Gloſa ſup Leuiticum. Cum dyabolus ſuper omni peccato gaudeat.maxime congaudet fornicatoni ⁊ maxime in ſacerdotibus ⁊ religioſis.qui ſunt miniſtri altaris Hieronimus. Acerbiora gehenne tormenta ſunt.quibus fornicatores ⁊ adulteri debentur. Idem Qui tibi cum mulieribus tu ſacerdos qui ad altare dei famularis.⁊ in cuius loco ſtas. Hic ſacerdos qui eiſdem labijs oſcularis filium virginis.quibus oſculatus es filiam veneris. O iuda oſculo tradis filium hominis. Bernardus. O ſacerdos corpus tuum efficitur quotidie ſepulchrum chriſti.quomodo ex ore tuo egreditur falſitas.per quod ingreditur tanta veritas.ſcꝫ ip̄e chriſtus.quomodo oculi tui aſpiciunt vanitatem.qui inſpiciunt tantā veritatem.quare manꝰ tue extendunt̄ ad illicita q̄ tractant tenentē omnia.quare te ingurgitas ebrietate.qui plenus eſſe deberes dei bonitate Auguſtinus. Si ſacerdos ſit vas incōtinentie ⁊ libidinis iuxta filiū virginis in altari ſtatuet idolum veneris.⁊ cum ore polluto profert verba canonis.os enim eius amaritudine ⁊ dolo plenum eſt.q̄ꝫuis enim oret cum labijs.tamē in faciem expuit ſaluatoris.⁊ cum preſumit ſumere corpus dominicuꝫ in os eius pollutum.leuius eſſet ei ꝙ proijceret ip̄m in lutum. Bernardus. Uere ſacerdotes qui in carne ambulant deo placere non poſſunt. q̄ placere meretrici cupiunt ⁊ preſumunt. Idem Turpiſſimuꝫ eſt manꝰ deo dedicatas.⁊ ſacro criſmate conſecratas pudendis mulierum ingerere.⁊ poſt hoc ſacroſanctū corpus dominicū tangere. Canon. Nullus preſumat audire miſſam a p̄ſbitero quē pro certo nouerit habere concubinaꝫ d.xxxij.c. Nullus. Auguſtinus in decretali.xl.c. De vita preſbiterorum dicit.ꝙ plus placet deo rugitus leonum.ſiue mugitus boum.⁊ grunitꝰ porcoꝝ ſiue ſuum.q̄ꝫ cantus in choro preſbiteroꝝ cantantium luxuriantium Gregorius in decretali.xl.c. Si quis preſbiter diaconus vel ſubdiaconus iacuerit in infamia fornicationis.inhibeo ei introitum eccleſie donec ſatiſfaciat de mala fama ſua deo ⁊ populo.⁊ ſi non ſatiſfaciat inhibeo vobis ne aliquis veſtrum audeat audire officium eius.quia omnes benedictiones vertunt̄ in maledictiones.teſtante Malachia propheta. Maledicam inquit benedictionibus veſtr̄ꝫ.quia manus veſtre plene ſunt ſanguine. Bernardus. O q̄ꝫ temerarium ⁊ q̄ꝫ nephandū eſt pollutis manibus tractare filium virginis.⁊ ore ſordido ſumere. Que mens non rapitur ad exceſſum.quis oculus non erubeſcit.quis auditꝰ non terretur.vbi mundi precium proijcitur in ſterquiliniuꝫ.id eſt in os immundi ſacerdotis. Mirum eſt ꝙ talis tunc non veretur angeluꝫ dei ſtare iuxta ſe.qui ſecet eum per medium. Et tales bene poſſunt vocari preſbiteri ſuſanne. Auguſtinus. O tu indigne ſacerdos noli plus me affligere peccādo.plus eī̄ vulnus pcti tui me ledit.q̄ꝫ vulnꝰ lateꝛ̄ꝫ mei.

Idem. Magis delinquunt qui ſiam regnantem in celis contemnunt
peccando ſcꝫ indigne corpus xp̄i tractantes ⁊ ſumentes. q̄ꝫ qui crucifix
erunt eum ambulantem in terris. non quaſi crucifigentes. ſed quaſi tan
ti ſacramenti indigni cōfectores. ⁊ preſumtuoſi perceptores. quia illi ſe
mel deum crucifixerunt in terris. iſti quantū in eis eſt indigne tractātes
et ſumentes quotidie crucifigunt. Ambroſius. Qui indigne criſtum ſu-
mit idem eſt ac ſi ipm interficiat. Auguſtinus. Melius eſt ſpūalia peni
tus omittere q̄ꝫ indigne tractare vel tangere. Idem. Inter omnia miſe-
ricordie dei opera que ab initio impenſa ſunt saluti hominum. nihil mi-
rabilius nihil excellentius. q̄ꝫ ꝙ pro mundo crucifixus eſt dominꝰ. Leo
papa. Magis admiranda dei humilitas q̄ꝫ ſua maieſtas. Auguſtinꝰ.
Minima gutta ſanguinis criſti ſuffeciſſet ad redemptionem generꝫ hu
mani. Sed ideo maior copia ſanguinis eius data eſt. vt copioſior clareſ
ceret chriſti affectus nos diligentis: vnde Bernar. Patet em̄ amor xp̄i
nos diligētis in vulnere lateris.

Atende ergo o homo quantum pro te datuꝫ ſit. ⁊ maxime tu ſa
cerdos qui corpus ⁊ ſanguinem tractas domini. Timendū ve-
ro eſt ꝙ dn̄s tales ſacerdotes indignos (vt dc̄m eſt) non exau-
diat. ſed magis eum ad iracundiam ꝓuocant. Unde illud Prouocaue-
runt eū filij eius ⁊ non filie. ſed belial in ſordibus. id eſt in peccatis. ideo
dn̄m non placant. ſed magis offendunt eum. Nam etiā loca ſacra q̄ tan
gunt ⁊ calcant q̄ꝫdiu ſunt in peccatis obſtinati ꝯtaminā̄t. Bernardus.
Sacerdos ſine offenſa viuat. qui pro offenſis iudicem deum interpel-
lat. ne offenſum potius ad iracundiā ꝓuocet q̄ꝫ compeſcat. Auguſtinꝰ.
Maius preiudicium deus in mundo non patitur ab hominibus viuē
tibus. q̄ꝫ a ſacerdotibus carentibus ſcientia et bona vita. Idem. Plus
placet deo vlulatus canum vel lupoꝝ. q̄ꝫ cantus inimicoꝝ. i. clericorum
maloꝝ. Gregorius. Nihil eſt quod tantū offendat eccleſiā dei. q̄ꝫ ꝙ indi
gni aſſumantur ad regimen animaꝝ. Unde prelati quidam nunc tem-
poris parum curant quos iam ad ordines recipiant vel admittant. vel
quibus in ſacerdotes promouendos manus imponant. Unde laici iā
clerum vilipendunt. ⁊ claues eccleſie minime curant totāq̄ꝫ dignitatem
ſacerdotum. qꝛ negligentes ⁊ ceci ſunt duces coꝝ. ⁊ ductores cecorum.
Aplus. Cauendum eſt ne cum alijs p̄dicauerim. ⁊ ipſe reprobus effici
ar. Predicant quidam non mechandū. ⁊ ipſi mechantur. non furanduꝫ
et ipſi furantur. ⁊ cetera vicia tam verbis q̄ꝫ factis inordinate viuentes
perficiunt. Hec omnia predicta prelatis cōmittimus. ⁊ eccleſiaſtice cor-
rectioni corrigenda

Uos ḡ prelati ⁊ p̄ſbiteri. in vobis pendent anime ſubditoꝝ ve
ſtroꝝ vobis cōmiſſoꝝ. Preſbiter autē dr̄ quaſi prebens iter gre
gi ſibi commiſſo. verbo vite ⁊ bono exemplo. etiam pro poſſe tē-
porale ſubſidiū. Et non tm̄ querat lucrum reꝝ temporalium. ſed anima
rum. pro quibus filius dei mortem ſuſtinuit. Unde dicit dominꝰ. Oue
perditam de manu paſtoris requiram.

Stella

Legitur in tercio libro Regū. cum regina ſaba in aula ſalomo-
nis eſſet intuita ordines miniſtrantiū ad menſam regalē ⁊ om-
nem ornatum curie ⁊ familie. pre omnibus laudauit ordinē pin
cernaꝝ. erant eñ vnius habitus. Aula ſalomonis ſignificat eccleſiam.
regina menſam. ſ. ſummi regis. i. altare in quo ꝯficitur ⁊ tractat̄ ⁊ ſumit̄
et fideliter miniſtrat̄ ſacroſanctū corpus xp̄i. cui menſe diuerſi ſacerdo-
tes deſeruiunt ⁊ angeli infiniti. q̄ dicunt̄ virtutes celoꝝ. Cui⁹ menſe ſcꝫ
altaris ſacerdotes ſunt pincerne. ideo debent eſſe vnius habitus. i. vni⁹
ſancte ꝯuerſationis in aula ſummi regis. vt poſſint dicere cuꝫ pſalmiſta.
In domo dñi ambulabim⁹ cuꝫ cōſenſu. i. iudei voluntate. Qui pincer
ne ſcꝫ ſacerdotes pre omnibꝫ ſunt electi ⁊ conſtituti ad diuina libamina
infundenda. ⁊ ad honorem ſummi regis. ⁊ familie. i. fidelibꝫ ꝓpinanda:
Unde eis dr̄ ꝑ ꝓphetam Mundamini qui fertis vaſa dñi. i. ꝑparate il
li corda veſtra in omni virtute ⁊ mundicia interius ⁊ exterius. interius
ꝑ charitatem. exterius ꝑ bonā famā ⁊ honeſtā cōuerſationem. vt digni
ſitis bibere de manu dñi vinum mero plenum mixto. p̄s. Calix me⁹ in
ebrians q̄ꝫ preclarus eſt. Canticoꝝ. Bibite vinum quod miſcui vobis.
ſcꝫ in mea paſſione ſanguine ⁊ aqua de meo latere profluente. ⁊ inebria-
mini vino mee dilectionis. non tñ dico mero. ſed meraciſſimo. ſ. vue de q̄
legitur. vt biberent ſanguinē vue meraciſſimū. ſanguinē filij virginis in
temerate. Vue dico illius vitis qui dixit Ego ſum vitis vera. et pater
meus agricola eſt. Nobilis eſt vinea in qua pater celeſtis agricola ē. no-
bilis vitis filius dei eſt. nobiles palmites ſcꝫ apoſtoli. nobile vinum ei⁹
cui⁹ ſacerdotes ſunt pincerne. ſcꝫ illius ſanctiſſimi vini. id eſt ſanguinis
chriſti qui profluit de torculari. quod dominus ſolus in ara crucis duꝫ
pateretur mortem calcauit. qui omnibꝫ ſcꝫ ſanguinē vue p̄dicte in eū cre
dentibus ꝓpinaret meraciſſimum. quē aſſumpſit homo factus de mun
diſſima carne glorioſe virginis marie

Ya vos ſacerdotes pincerne veri ſalomonis. i. ihu xp̄i. ⁊ camera
rij ⁊ ſecretarij ⁊ diſpenſatores miniſterioꝝ dei. diligenter attēdi
te. in quo gradu ⁊ dignitate ſitis conſtituti. ſcꝫ ſuꝑ omnia bona
dñi. vñ Auguſt. Quid potuit deus plus facere ſacerdotibus. q̄ꝫ ipſum
creare tractare ſumere ⁊ miniſtrare. Ergo redite ad cor. ⁊ inſpicite illō
inſigne priuilegium veſtre dignitatis. Quinq̄ꝫ eñ ſunt dignitates ſacer
dotuꝫ pre ceteris. Primo dr̄ ſacerdos quaſi ſacris dotatus ſcꝫ ſacris or
dinibus. quia ipſe eſt in ſummo gradu qui eſt ſacerdotiū. Scd̄o quaſi ſa
cris deditus. i. ſacramētis ad ſacrificanda ſacramenta. Nam ipſe ſacri-
ficat ſacroſanctū corpus dominicuꝫ verbis ſignis et prodigijs ⁊ cetera
ſacramēta. Tercio dr̄ quaſi dans ſacra. Dat eñ baptiſmū confeſſionē
pñiam indulgentiam euchariſtiā bñdictionē vnctionē. Quarto dr̄ ſa-
cerdos quaſi ſacra docens. docet eñ verbū ſancti euangelij ⁊ articulos
fidei. Quinto dicitur ſacer dux. quaſi ducatū prebēs. ⁊ iter populo dei
ad regna celorum verbo ſane doctrine. ⁊ vite bono exemplo. vnde v̾ſus
Sacris dotatus. ⁊ ſacris deditus atq̄ꝫ. Sacra docēs ſacra dans. ⁊ dux

ſacer eſto ſacerdos. Ber. Elegi mihi in ſacerdotem dignum. manſiōis habitaculū in vaſe vitreo. quia licet vitrum de vili materia ſit. tñ probatur clarius ſuper aurum ⁊ argentum. ſic quilibet ſacerdos q̄uis ſit peccator. tñ p̄lucet omnibus alijs rebus. regibus ⁊ principibus. ⁊ eſt dignior omni creatura. Vos eſtis genus electum. gens ſancta. regale ſacerdotium. populus acquiſitionis. non ſolum temporalis electionis. ſed eterne p̄deſtinationis. Elegit aūt vos dn̄s ante mundi conſtitutionē. qui nondum eratis niſi predeſtinati. Et eſt notandum ꝙ p̄deſtinatio nihil aliud eſt q̄ȝ gratie vel glorie p̄paratio. ſcȝ gratie in p̄ſenti ⁊ glorie in futuro. vñ Auguſtinus ſuper illo verbo Elegi ⁊ p̄elegi. O preſbiter ſiue ſacerdos. ſi deus ſic te elegit. redde rōnem villicationis tue. quid vl' quod in hoc ſeculo elegeris. dum deus vltionē a te requiret. quia ſcriptum eſt Cui plus donauit plus reqretur ab eo.

Veneranda ſacerdotum dignitas. ſi digne ⁊ ſacerdotaliter vixeritis. intra quoꝝ manus velut in vtero virginis. filius dei incarnatur. O celeſte miſterium. quod per vos pater ⁊ filius ⁊ ſpiritusſanctus tam mirabiliter operatur. quod vno eodēq; momento idē deus qui preſidet in celo. in manibus veſtris eſt ſacrificium. Gregorius Hoc tam inſigni priuilegio ſtupet celum. miratur terra. veretur homo horreſcit infernus. cōtremiſcit dyabolus. veneratur angelica celſitudo Quid ergo retribuam domino pro omnibus que retribuit mihi. verbi gratia. Iſte qui creauit me dedit mihi creare ſe. qui creauit me ſine me. creatur mediante me. Quid ergo retribuaȝ domino pro tam ſingulari dono ſacerdotij mihi impēſo quod eſt datum optimū ⁊ donum pfectuȝ quaſi dicat neſcio. niſi duo minuta. ſcȝ corpus ⁊ aīam. corpus in ſeruitutē ⁊ aīam in laudem. vñ p̄s. Lauda anima mea dn̄m.

Onſiderate ergo mirabilē veſtre excellentie dignitatem. ꝙ vos deus non ſolum pre cetero genere ordinauit. ſed etiam pre cunctis creaturis quas ad laudem ⁊ gloriam nominis tui creauit. vnde dominus Ego conſtitui te ſup gentes ⁊ regna vt euellas peccati maculam. ⁊ edifices corda hominū penitentiā agere volentium ⁊ diſperdas errores ⁊ plantes virtutes in animabus viuificandis. vnde dominus. Ego vos elegi de mundo. ⁊ poſui vos ad grām vt eatis volēdo. ⁊ fructuȝ afferatis fideliter operādo. ⁊ fructus veſter maneat in eternum ꝯgregando. Ber. Nullus fructus carior deo eſt q̄ȝ fructus animarum. p quibus mortē ſuſtinuit filius dei. Qui eīm deo in omnibꝫ hominibus lucrantur animas p baptiſmū. regenerāt p confeſſionē. ⁊ p penitentiam reuocant ⁊ eos ſacramento euchariſtie cibant. quaſi dicat nullus niſi ſacerdotes. Malachias. Labia ſacerdotum cuſtodiunt ſcientiā ſcȝ dei. quia angelus domini exercituū eſt. Angelus in conuerſatione angelus diuinarum gratiaꝝ actione. angelus in ardore charitatis. angelus in ſubiectionis humilitate. Salua reuerentia angelorum quorum infinitus eſt numerus. dico ꝙ maiores eſtis q̄ȝ angeli. p̄cellitis dignitatem

torum largo modo loq̄ndo. Cui nāqꝫ angeloꝝ tradidit deus quod da-
tum eſt ſacerdoti.ſcꝫ Q̄dcūqꝫ ligaueris ſup̄ terra erit ligatū ⁊ in celis.
Ista due ſunt claues.ſcꝫ ſcientie ⁊ poteſtatis date a domino be-
ato Petro.⁊ ceteris hominibꝫ.nō omnibꝫ.ſed ſolis ſacerdotibꝫ ⁊
ſucceſſoribꝫ ſuis.licet eñ ſolus deus peccata remittat.tñ nunq̄
vel raro ſine ſuis miniſtris.i.ſacerdotibꝫ. Quod poteſt probari p̱ lepro-
ſos.quos cum dominus mundaſſet dixit. Ite oſtendite vos ſacerdoti-
bus.⁊ humiliter obedite.⁊ dum irent mundati ſunt. Probari eñ po-
teſt per lazarum.quem cum dñs ſuſcitaſſet a mortuis dixit diſcipulis
ſuis.ſoluite eum ⁊ ſinite abire. Et quare ipſe dominus non ſoluit eum
a vinculis cordis qui ſoluerat eum a vinculis mortis.⁊ quare non iuſſit
mariam ⁊ martham ſorores eius ſoluere.vel iudeos cognatos eius.q̄
erant ei propinquiores debito naturali.q̄ꝫ diſcipuli domini Per hoc eui-
denter patet ⁊ probatur ꝙ ſolis ſacerdotibus a domino data eſt pote-
ſtas ligandi atqꝫ ſoluendi. Ecce quanta dei benignitas.⁊ ſacerdotum
dignitas.quia ipſe dñs quādoqꝫ p̱ malos bonū op̱atur.⁊ hoc iō ne cla-
ues eccleſie a fidelibus paruipendant.qꝛ ſi aliq̄n ſacerdotes non habent
ex merito.tñ habent ex officio dignitatis.⁊ ſi quis ſacerdotū indignus
ſit quod abſit.hoc ſibi non tibi nocebit

Ecce quanta poteſtas vobis ſacerdotibꝫ data eſt.qꝛ lingue ve-
ſtre claues celi facte ſunt. Bernardus. O quantā dignitatē cō-
tulit vobis deus. Quanta eſt p̄rogatiua ordinis ſacerdotalis
Pretulit vos regibus terre.pretulit hunc ordinem omnibus hominibꝫ
immo vt altius loquar.pretulit vos angelis.thronis ⁊ dominationibꝫ.
Sicut enim non angelos.ſed ſemen apprehendit abrahe ad faciendam
redemptionem.ſic non angelis ſed hominibus.ſcꝫ ſacerdotibus corpo-
ris ⁊ ſanguinis ſui commiſit conſecrationem Nota ꝙ ad quinqꝫ ver-
ba ſacerdotis ſtantis ad altare.⁊ dicentis verba canonis Hoc eſt enim
corpus meum.quibus verbis dominꝰ dedit vim conficiendi in cena p-
ſtatis.vel in lotione pedum diſcipulorum in cena cuꝫ dicebat diſcipulis
ſuis Hoc facite quotienſcunqꝫ ſumitis in meam commemorationeꝫ.id
eſt ob mei amoris memoriaꝫ.quem exhibui in cruce paſſus pro vobis.
Tunc eñ vt dicit Bernardus.celi celoꝝ aperiuntur.⁊ ipſe chriſtus qui
eſt in ſinu patris mox venire dignatur in manus ſacerdotis.cui ꝟtutes
celorum deſeruiunt.⁊ panis in altari in verum corpus chriſti.⁊ vinum
in eius ſanguinem conuertitur ⁊ tranſmutatur.⁊ ſub modica forma pa-
nis totus velatur deus verus ⁊ homo. Unde Eſaias Vere tu es de-
us abſconditus.ſcꝫ in hoc pane.vt medicina ſub nebula pſalmus. Mi-
rabilia opera tua domine.ſcꝫ in hoc ſacramento corp̱is ⁊ ſanguinis tui.
et aīa mea cognoſcet nimis.ſcꝫ credendo firmiter

Cum ergo tante dignitatis ſit ſacerdos.ꝙ creator ſit ſui creato-
ris.⁊ totiꝰ creature ipſum perdere vel damnare inconueniens
eſt. Unde Iſidorus. Sicut patrem interficere filium impoſſi-
bile eſt.ſic creatorem perdere creaturam inconueniens eſt. Sicut in ec-

cleſia reliquie ſanctoꝝ quorum anime in celis ſunt condunt. ſic ipe xp̄us requeſcit in corde digni ſacerdotis. Auguſti. Elegi et preelegi mihi cor digni ſacerdotis in habitaculū dignum mee manſionis tanq̄ȝ in vaſe vitrio Licet vitrꝫ ſit de vili materia. tamen ſplendidius eſt auro ꝛ argento Sic ſacerdos p̄lucet dignior ꝛ maior corā deo omnibꝫ hominibꝫ regibus ꝛ p̄ncipibꝫ huiꝰ mūdi in ſua dignitate. vñ honorādi ſunt ſacerdotes q̄bus deus tantā in mūdo pre omnibꝫ hominibꝫ contulit gratiam ꝛ honorē. vñ dñs Qui vos audit. me audit. ꝛ qui vos ſpernit me ſpernit Apoſt. Qui vos ꝯturbat. ſ. indebite. iudicium portabit q̄cunq̄ȝ eſt ille Zacha. Qui vos tāgit ſacerdotes. offendit pupillam oculi mei Et dominus in pſal. Nolite tangere chriſtos meos. q̄s ꝛ ꝓphetas vocat dñs. Et in ꝓphetis meis nolite malignari

Agitur de Alexādro rege magno q̄ cum venit hieruſalē ad expugnandum eam. occurrit ei ſacerdos iudeorum in ornatu pontificali q̄ſiuit rex quis eſſet. ꝛ dictum eſt ei q̄ eſſet ſacerdos altiſſimi. ipſe vero deſcendens ab equo humiliter inclinando honorauit euȝ Et ſic iudei p̄ eū obtinuerunt grām regis. Quantomagis ſacerdotes chriſtianoꝝ huius tp̄is honorandi ſunt. q̄ꝛ ipe deus honorat in ipſis cuius camerarij ſunt ꝛ miniſtri. Salomon Dabit illis ſcȝ ſacerdotibꝫ electum dei donuȝ. ꝛ ſors in templo dei altiſſimi. ſ. ſors duplex. gr̄e ꝛ glorie De ſorte gr̄e ꝛ gl'ie pſal. In manibus tuis ſortes mee. i. ordo ꝛ vita electionis. De ſorte gl'ie daniel Stabis in ſorte tua in finem dierum Sapieñ. Ecce cōputati ſunt. ſcilicet ſacerdotes inter filios dei. ꝛ inter ſanctoꝝ ſors illoꝝ eſt. i. ſacerdotū. Merito ḡ gaudete ꝛ benedicite vos ſacerdotes dñi domino. laudate ꝛ ſuperexaltate eum in ſecula qui vos ad tātam gl'iam elegit

Venit filius hoīs q̄rere ꝛ non ſeducere. ſaluare ꝛ non diſſipare ſicut mali p̄lati. De q̄bus Sapieñ. Durū eſt iudiciuȝ his q̄ male intrant. durius his qui poſtq̄ȝ intrauerūt male viuunt. duriſſimū his qui male p̄ſunt. Tres em̄ ſunt q̄ſtiones. q̄uo intraſti. q̄uo vixiſti ꝛ q̄uo rexiſti. De primo Amice quomodo huc intraſti non habens veſtem nuptialem. Si forte canonice intraſti. non p̄ precum violentias non p̄ precium. non p̄ ꝯſanguinitatē. adhuc reſtat qua intentione aut p̄ charitatē aut p̄ cupiditatem. Si ꝓpter deum. faciat que dei ſunt. ſicut q̄ venit ad foꝝ. faciat ea ꝓpter q̄ venit. At ille obmutuit. q̄ꝛ non p̄cauit ſibi de hac q̄ſtione. q̄ꝛ ocuꝰ eius nō erat ſimplex. i. intentio. igitur totū corpus erit tenebroſum. vñ dñs Mitte eum in tenebras exteriores Scđa queſtio fit per yſaiam. tu quis es. q̄ſi q̄reret. q̄s hic. q̄liter vixiſti in eccīa tua Si neſcis rñdere. ſeq̄tur Apportari te faciam q̄ſi apportat gallus gallina eius. qui maior eſt alijs Et maiores in eccleſia dei iam nihil faciunt ſed minores Tercia queſtio fit p̄ hieremiā Ubi eſt grex tuus qui datus eſt tibi pecus inclitum. id eſt valde glorioſum. Et ne credas deū poſſe dubitare de aliqua oue. dicit enim. Adhuc tranſibunt oues per manus numerantis Si igitur non ſolum pro vobis ſed pro ſingulis ſubditis opȝ

rõnem reddere. ꝙ duriſſimũ putas iudiciũ erit omnibꝰ qui pſunt. Tria
ſunt quibus optime dyabolũ vincimꝰ. ſcȝ ardẽs cogitatio. carnis mor/
tificatio. ⁊ acuta oratio. De pͥmo pſal. In meditatione mea exardeſcit
ignis quo fugas dyabolũ fulgura choruſcantẽ. maxime ſi meditatões
ſint de paſſione chriſti De ſcðo aplꝰs Caſtigo corpus meum ⁊ in ſer/
uitutẽ redigo. De tercio Auguſt. Oratio humilis diuinum promeretur
auxiliũ Chriſtus dicit ꝑ ezechielem ad p̄latum. Speculatoreȝ dedi te
domui iſrael .i. laicis Unde valde neceſſe eſt vt ſint lucidi paſtores. q̇a
nemo poteſt in ſpeculo ſpeculari lutoſo Chriſtus eſt ſol. paſtor debet eẽ
luna. luna eñ non habet lumen niſi a ſole. ita ſacerdos non debet recipe
re decorem a mundo. ſed tm̃ a chriſto. Item ſacerdos qui pro nummis
celebrat. videt̃ dicere cum iuda. Quid vultis mihi dare ⁊ ego vobis eũ
tradam. ergo nephas eſt vendere dñm ſuũ Cogita ꝙ primꝰ ſeruus vẽ/
ditor ſeipm̃ ſuſpendit Iudas enim nummos miſit in templuȝ. Peiores
ſunt ſacerdotes q̇ denarios pro quibus cantant mittunt in lupanar et
in ventrem ſuum Iudas ſemel chriſtum vendidit ⁊ de hoc penituit. et
tu forte multociens vendidiſti ⁊ non penites. caue ne deſperans teipm̃
ſuſpendas Bernardus Venient ante tribunal iudicis. audietur pu/
pilloꝝ accuſatio ⁊ grauis allegatio. quoꝝ vixerunt ſtipendijs. ⁊ non di/
luerunt eoꝝ peccata. Audi dñm dicentem. Vos comeditis peccata po
puli. Et alibi Paſce paſce. ſed non dicit vende vende. Item O bone
ihesu videtur contra te ꝯſpirare vniuerſitas populi xp̄ani. Naȝ illi i pſe
cutione tua ſunt primi q̇ in eccl̃ia videntur gerere principatum. Si q̇s
de populo deuiat. ille ſolus perit. ſed ſacerdotis error multos perire fa/
cit ſi etiam non obeſt q̄ntum prodeſt Bernardus. O ſacerdos corpus
tuum efficit̃ quotidie ſepulchrum chriſti. cur tunc ꝑ os tuũ egredit̃ falſi/
tas. ꝑ quod quotidie ingredit̃ veritas. Cur oculi tui vident vanitatem
q̇ quotidie aſpiciunt veritatem. Cur manus tue extendunt̃ ad illicita ⁊
inania. q̄ tenent tenentẽ oĩa. Cur te ingurgitas ebrietate. q̇ totus ple/
nus debes eſſe bonitate. Rogo ergo te vt fugias omnẽ vanitatẽ. ne in
futuro condemneris ꝑ veritatẽ. Tanto vtiqȝ grauius cades ab alto ꝙ
to excellentius polles dignitatis officio. Idem Bernar. O domie pa/
ſtores tui mutati ſunt in tonſores. agni in lupos. defenſores in diſſipa/
tores. q̇ deberent eſſe ſobrij. quotidie ſunt ebrij. qui p̄lati. pilati. qui caſti
inceſti. q̇ paſtores. ſeductores. Nonne totiens repetituȝ eſt. petre amas
me. paſce oues meas. quaſi dicat. niſi me ꝑfecte diligas. id eſt plus ꝙ te
tua et tuos. non intromittas te de cura iſta. nec tu ſacerdos ⁊ maxie pa/
ſtor pro ouibus ꝓ q̇bus effuſus eſt ſanguis meus Bernar. Non debet
alioꝝ ducatũ ſuſcipere q̇ non vult alios bñ viuẽdo preire. Nullus ita vi
lipendit officium ſuum ſicut clerici. Fabri ⁊ agricole mane ſurgunt. ſȝ nõ
ipſi. dormiunt eñ vſqȝ ad meridiem. Bernar. Ve ſacerdotibꝰ miſeris
proditoribus ſocijs. qui xp̄m iterum (q̄ntum in eis ẽ) crucifigunt ⁊ ſan
guinẽ teſtamẽti pollutum ducunt. Qui manibus pollutis. oculis im/
pudicis. ore venenato. corde impudico. interdũ ad reuerẽdũ ſacramẽtũ

non reuerēter accedunt. angelos aſſiſtētes offendunt. ⁊ de ſingulari me-
dicina ſibi miſerabilit̄ acquirūt eternā damnationē. Cauete vobis p̄-
latuli. voratores ut catuli. mortem non attēditis. qui fauorem vendit̄.
Dant nūmmi. pcurant puuli. ſ. ideote. irregulares. excōmunicati. giezi-
te. ebrioſi. luſores. nunq̄ caſti. ſp̄ inceſti. ve vobis. ve ⁊ ſemp̄ ve

Dominus tranſiens de hoc mūdo ad patrem eccl'iam. quaz ſuo
ſacratiſſimo ſanguine redemit fratribus ſuis. ſ. ſacerdotibus re-
gendā commiſit dicens. Exiui a patre ⁊ veni in mundum. ite-
rum relinquo mundū ⁊ vado ad patrem. vos oues meas cuſtodite pro
q̄bus ſanguis meus effuſus eſt. Quanta ſit dignitas ſacerdotalis. ſcꝫ
officij ⁊ ordinis audiamus ⁊ videamus. Quantumcunq̄ eīm ſit aliq̄s
bonus. tñ non pōt conficere corpus xp̄i niſi ordinatꝰ fuerit. vt officij ſa-
cerdotalis exhibeat miniſteriū. dei aūt eſt officiū tribuere ⁊ bñdictiōes
Vñ Aug̃. Sacerdotes non ꝓpria virtute bñdicunt. ſed quia xp̄i figu-
ram gerūt. ⁊ propt̄ eum q̄ in ipſis eſt. bñdictionis tribuūt plenitudinem
O ſacrū ⁊ celeſte myſteriū. qđ p̄ vos pr̄ ⁊ filius ⁊ ſpūſſanctus mirabil'r
operatur. credimus q̄ poſt deū nō eſt tanta gr̄a ⁊ ptās ſicut eſt veſtra. vñ
Bernar. Sup̄ ptāte veſtra ⁊ tam inſigni ꝑuilegio veſtro ſtupet celū. mi-
rat̄ terra. contremiſcit dyabolus. abhorret infernus. veretur homo. vene-
rat̄ plurimū angelica celſitudo. q̄ vno eodemq̄ momēto deus qui preſi-
det in celo. in manibus veſtris eſt in ſacrificio. Sed vñ hoc dulciſſime ⁊
pijſſime iheſu vt ſacerdotes qui ſunt vt nos vermiculi ⁊ puluis ⁊ cinis
te pñtem habere mereant̄ pre manibus. pre oculis. qui totus ⁊ integer ſe-
des ad dexteram patris. qui vnius hore momento a ſolis ortu vſq̄ ad
occaſum. ab aquilone vſq̄ ad auſtrum preſto es domine. Certe non ex
debito. non ex merito. ſed ex voluntatis tue beneplacito preparaſti te in
dulcedine tua pauperi deus. ſcilicꝫ ſacerdoti. Hec eſt vere celeſtis indul-
gentia. hec eſt cumulata gloria. hec eſt vere ſup̄excellens gratia. ſacerdo-
tem tenere deum in manibꝫ. nullis angelorū. nullis archangelorū. nullis
ſpiritibus. ſed hominibus. non omnibus. ſed tantū ordini veſtro com-
miſſam eſſe credimus celebrationem tanti myſterij. vt conſecratꝰ in ſa-
cerdotem prorſus idipſum conficiat in altari. quod chriſtus in cena paſ-
chali confecit manibus ſuis In altari quippe ſacerdotum ore ⁊ manibꝫ
conficitur chriſti corpus. non creatur. non naſcitur. ſed quod totū in dex-
tera patris eſt. totum in manibus. totum in ore ſumentis. vnus in mul-
tis ⁊ diuerſis. O ſacerdos. tu es ſacer dux. ſacra docens. ſacrum dans.
Sacer dux in exhortatione. ſacra docens in participatione carnis ⁊ ſan-
guinis chriſti. ſacrū dans pro deo exemplum viuendi ceteris. Ut am-
plius mouearis immo vt magis incaleſcas in amorem tui redemptoris
voluit xp̄us vt iugiter coleretur p̄ tuum myſterium. quod ſemel offere-
batur in mūdi precium. ⁊ perhennis illa victima viueret in memoria. ⁊
ſemp̄ erit in gloria patris. Unde Moyſes rogauit dominum quondā
dicens. Oñde mihi teipm dñe ꝛc. Sed tibi nō ſolū oñditur. ſꝫ in ma-

nibus tuis ſe tradit. Delectari ergo debes o tu ſacerdos ⁊ gaudere in ſa-
cramento altaris. in cuius cõfeſſione fidelis miſter inuenit in medio pa-
tris ⁊ filij ⁊ ſpũſſcti aſtantibꝫ ex oĩ latere ſupnis ordinibꝫ angeloꝝ ſacra-
mentũ ꝑnotabile myſterium ſupexcellentis glĩe. videt ⁊ ſentit ſacerdos
filiũ dei frẽm ſuum ⁊ amantiſſimũ cuiꝰ veraciter carnẽ ⁊ ſanguinẽ tenet
vñ pſal. Narrabo inqͣt nomen tuũ fratribꝫ meis. Videt ⁊ ſentit ſpiritũ-
ſanctũ a patre ⁊ filio ꝓcedentẽ. domeſticum eſſe ſocium factorẽ ⁊ diſpẽ-
ſatorem ſuum. qꝛ ipſe vere ꝯſolatoꝛ penitentium. ⁊ aduocatus oĩm in ſe
ſperantiũ. Videt verũ deum ⁊ ſentit ſpũaliter angelos ⁊ oẽm celi celoꝝ
ſenatum ſibi applandentẽ. ⁊ vt ꝯciuis eoꝝ aſcribi mereat̄ Ibiqꝫ celebra-
tur familiare colloquiũ inter deum ⁊ moyſen amicum ſuum. i. fidelẽ mi-
niſtrũ. Penſa igitur iugiter. amplectere ſuauiter. repone fideliter q̇d au-
dis. q̇d agis. q̇d legis. quid tenes. Calix ſepulchꝛum xp̄i. patena lapi-
dem ſuppoſitum. coꝛpoꝛale ſudarium. Subtractoꝛia coꝛpoꝛalia linthe-
amina q̇bus inuolutus fuit xp̄us ſignificat. Hoſtia quam vides nõ eſt
panis. ſed caro ⁊ ſanguis eius q̇ pependit in cruce pꝛo mundi vita. Iaꝫ
oculis tuis vides panem angeloꝝ qui neſcit putreſcere. non vadit in ſe-
ceſſum. ſed ducet te in excelſum. illuc reducet te vnde retraxiſti imaginẽ
Hoc itaqꝫ ſacramentũ ab eterno in celo repoſitum. ſed dyabolo penitꝰ
celatum. ꝓphetis q̇buſdam reuelatũ. ſollicitudini ⁊ ſanctitati veſtre eſt
traditum ⁊ ꝑ om̄ia donatum. Quis vidit talia videant oculi ne miren-
tur. quia omnia ſicut voluit fecit. O ſacerdotes quantũ eſt ꝙ in eleuati-
one manuũ veſtraꝝ. capita regum inclinantur. ꝙ reges ⁊ regine vobis
munera offerunt. Om̄is eccl'ia vos patres ꝯfitetur ⁊ expectat interceſ-
ſores. In quoꝝ priuilegiati amoꝛis pꝛemium datũ et dictum eſt petro
Paſce oues meas. in ſingularitate poteſtatis datum eſt ⁊ dictũ eſt apo-
ſtolis. Quodcũqꝫ ligaueris ſup terrã. ⁊c̄. Penſate q̄ntum eſt hoc maxi-
mũ. ſ. ſi ad legationẽ angeloꝝ aſcenſus hoĩm expectat̄. q̄ntum g̊ eſt ſi ad
arbitriũ hoĩm aſcenſus inclinat̄ angeloꝝ. Audite veſtri officij dignita-
tem. cautelã ⁊ cõſtantiã. cũ dixit elegi vos ⁊c̄. officium vt cum dixit ea-
tis. cautelam. vt cum dixit. fructũ afferatis. conſtantiã. vt cum dixit. fru-
ctus veſter maneat. Vobis etiam dcm̄ eſt Ite in oꝛbem vniuerſum ⁊c̄.
Electi g̊ eſtis vt eatis ergo periculoſum eſt vobis ſtare. periculoſius ſe-
dere. periculoſiſſimum eſt iacere

Recoꝛdoꝛ me legiſſe ꝙ accidit in burgundia. cum ſacerdos qui-
dam veniret ſinodũ tranſiens ꝑ mediũ nemoꝝ. obuium habuit
dyabolũ in figurã hoĩs trãſfiguratũ. quem cum ſalutaſſꝫ tradi-
dit ei litterã quandã clauſam tradendã ep̄o vt vniuerſis rectoꝛibꝫ in il-
la ſinodo congregatis. Quam cum aperuiſſet epiſcopus in p̄ñtia omni-
um fecit legi Tenoꝛ aũt illius littere erat iſte. Rectoꝛes tenebraꝝ recto-
ribus eccleſiarum ſalutem. Mandamus vobis ꝙ multum diligimus
vos. quia quodcunqꝫ vob ꝯmittit̄. ad infernum cum magnis glomera-
tionibus deſtinatis Item alibi dictum fuit epiſcopo peruerſo a xp̄o do-
mino. Quando mihi reduces animas quas cum pꝛauo exemplo dam-

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

nificaſti. Bernardus Timeant clerici miniſtri eccleſiarum. qui in terr͛ res
ſanctorum quas poſſident tam inique gerunt. vt ſtipēdijs que ſufficere de
beant minime contenti. ſupflua quibus egeni ſuſtentari deberent. impie
tate ſacrilegij ſibi detinent. ⁊ in vſus ſuperbie atqꝫ luxurie victum pau
perum cōſumere non verentur. duplici iniq̄tate peccātes. ſcꝫ et qꝛ aliena
diripiunt. ⁊ ſacris in ſuis vanitatibꝫ ⁊ turpitudinibꝫ abutuntur. Heu
hodie non paſcunt paſtores oues. ſed ſeipſos. ꝓpter quod cōminatur eis
dn̄s damnationem. Ezechielis. xliij. Ve paſtoribus hieruſalem. qꝛ paſ/
cebant ſeipſos. ⁊ oues nō paſcuntur a paſtoribus a quibus paſci debe/
rent. vnde Bernardus. Conuenit bonitas amabilem. ſcientia diſcibi/
lem. diſciplina ymitabilem reddunt: Scientia ⁊ diſciplina bonitatez at
trahunt. ſcientia corrigit ⁊ diſciplina paſcit. Debet autem quilibet pre
latus ⁊ religioſus et clericus qui alijs p̄eſt ſollicit⁹ eē q̄liō deo oīpotēti
placeat in puritate ſue conſcientie. Bernar. Manducare ſpiritualr̄ cor
pus chriſti. eſt paſſionis et redemptionis eius attentius recolere ſacra
beneficia ad ſumendum ſuauiter in conſcientia. ⁊ recolenduz fideliter in
memoria. Auguſtinus. Quotidie corpus chriſti ſumere nō laudo nec
vitupero. Hoc eſt ſignum ſepe communicandi. cum de perceptione hu/
ius ſacramenti timor ſeruilis minuitur. ⁊ incendium charitatis plus au
gmentatur. Sed per hoc aliqui retrahuntur cum de communione de/
uotionem et conſolationem ſingularem non ita percipiunt prout eis be
neplacitū foret. Et hi magis ſua q̄z q̄ dei ſunt videntur querere.

Venerabilis ſanctitudo manuū ſacerdotum. O felix exercitiuz
o o mundi vere gaudium. vbi ima ſummis iunguntur. cum xp̄s
tractat chriſtum. ſacerdos dei filium. tibi delicie ſunt eſſe cum fi
lijs hominum. vnde Petrus in canonica Vos eſtis genus electum. re
gale ſacerdotium. gens ſancta. populus acquiſitionis. Auguſti. Vos
eſtis inquit genus electum. non ſolum electione tempalis p̄lationis. ſed
vt ſpero electionis eterne predeſtinationis Vnde Apoſtolus. Elegit
eos ante mundi conſtitutionem. qui nondum erant niſi p̄deſtinati. Au/
guſtinus. Quomodo elegit eos ante mundi conſtitutionez. qui nondū
erant niſi predeſtinando Gregorius. Predeſtinatio nihil aliud ē q̄z gra
tie preſentis ⁊ glorie futurre preparatio. Auguſtinus. Quatuor em̄ re/
quiruntur ꝓprie ad preparationem gratie preſentis ⁊ predeſtinationez
glorie future. Primū eſt voluntas tribuentis. Secunduz eſt libertas
voluntatis. Tercium eſt predeſtinatio non exiſtentis. Quartū eſt meri
tum accipientis. alioquin nec gratia in preſenti. nec ſequetur gloria in fu
turo. Vnde apoſtolus. Quos preſciuit hos ⁊ predeſtinauit cōformes
fieri hymagini filij dei. ſcꝫ ſacerdotis in tanti miſterij miniſterio. Idem
Quos predeſtinauit hos ⁊ vocauit. ⁊ quos vocauit hos et iuſtificauit
et quos iuſtificauit illos ⁊ magnificauit. Gloſa. In predeſtinatione eſt
gratia. in vocatione potentia. in iuſtificatione leticia. in magnificatione
gloria. Vnde vos ſacerdotes eſtis genus lectum

Stella

Auguſtinus. O preſbiter ſiue ſacerdos. ſicut deus te elegit ꝛ p̄e
legit reddere rōem villicatiōis tue. in quā vel quod tu in hoc ſe
culo eligeris. dum deus electionē a te requiret. non eſt dubiū da
re an ſacerdos ſit angelus an dyabolus. Si vixerit in caſtitate corpo-
ris ꝛ anime ꝛ humilitate eſt angelus Si vixerit econuerſo eſt peior dya
bolo. ꝛ hoc eſt horribile valde malis preſbiteris. O ſacerdotes conſide
rate veſtre dignitatis dulciſſime excellentiā. quia vos dn̄s ditauit pre
omnib⁹ ceaturis. Honorandi ſunt quippe ſacerdotes. q̄bus dn̄s tantā
in mūdo pre omnib⁹ contulit grām ꝛ honorē.

Sapientia. Ecce cōputati ſunt. ſcʒ ſacerdotes inter filios dei. et
inter ſanctos ſors illoꝝ. ſcʒ ſacerdotum. Merito ergo gaudete
et benedicite vos ſacerdotes dn̄i dn̄o. laudate ꝛ ſuperexaltate euʒ
in ſecula. qui vos ad tantā dignitatem ꝛ grām elegit. Et grās agite ei
pro tantis beneficiis pn̄tibus p̄teritis ꝛ futuris. et eternalib⁹ temporali
bus ꝛ ſpūalibus. ꝛ rogate ſuppliciter dicentes. Confirma hoc deus qđ
operatus es in nobis p̄ immenſam grām tuā in pn̄ti. ꝛ preſta vt cū om
nibus nobis commiſſis ꝛ omnib⁹ fidelibus. ꝛ cum omnib⁹ ſanctis ꝛ an
gelis tuis in futuro regno celoꝝ cōfiteamur nomini tuo ſancto. ꝛ glori-
emur in laude tua in eternū

Dominus noſter pontifex de veſtib⁹ ſacerdotalibus miſticaꝫ vt
ſummus ſacerdos camiſiam induit in almo vtero. ſcʒ beate vir
ginis Marie. Miniſtri vero iudeoꝝ dederunt ei amictum ala
pis contextū. Herodes albam. qn̄ illuſit eum alba veſte indutum Mi-
niſtri pilati cingulū quādo flagellis ceciderunt eum. Dederunt ei pha
nonem. quando ligauerunt eum ad columnā. ſtolam ſputis contextam.
Caſulam. quando induerunt eum veſte purpurea dicentes Aue rex iu
deorum. Lanceam pro baculo. Crucem pro ſede epiſcopali. Spineam
coronam pro infula. Clauum in pedibus pro ſandalib⁹ Clauos in ma-
nibus pro anulo ꝛ cirothecis. Sicq̄ʒ ornatus pontifex noſter primo tē-
plum aſperſit. miſſam cantauit. Heli heli. poſtea indulgentiam dedit di
cens. Pater dimitte illis ꝛc̄. Prelati temere credunt ſibi cuncta lice-
re. Credidit ꝛ cayphas oīe nephas ſibi phas. Ve miſero mūdo. ve p̄ꝛ-
mo. ve ſcđo. Ve p̄ pontificū dedecus horrificuʒ. Pontifices muti. de iu
re ſuo male tuti. Quāuis cornuti non audent cornibus vti.

Nota ſex vicib⁹ fudit xp̄us ſanguinē ſuum pro nobis Primo in
circūciſione. ꝛ hoc fuit noſtre redemptionis initiū. Scđo in ora
tione. ꝛ hoc fuit noſtre redemptiōis deſiderium. Tercio in fla-
gellatione. Quarto in coronatione. ꝛ hoc fuit noſtre redemptionis meri
tū. quia liuore eius ſanati ſumus Quinto in crucifixione. ꝛ hoc fuit no
ſtre redemptionis precium. tunc em̄ que nō rapuit exſoluit. Sexto in la
teris apertione. ꝛ hoc fuit noſtre redemptionis ſacramentum. quia in-
de exiuit ſanguis ꝛ aqua. Sanguis in remiſſionem peccatoꝝ. aqua ad
lauacrum baptiſmi ſacrificandū.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Clericorum

¶ Finit ſtella clericoꝝ feliciter ¶.

In laudem libelli

Aſpice pn̄tis o clerice dicta libelli
  Nomen paſtoris quiſquis habere voles
Terrenis nunꝙ̄ vel paucum rebus adhere
  Hunc mundū ſpernens. celica ſola pete
O quanta mentis acie ꝑpendere debet
  Is. qui paſtoris accipit officium
Ne pro diuitijs curam ſibi vendicet ipſe
  Et non vt populo dogmate ſubueniat
Crede. tuo dabitur merces condigna labori
  Apte ſi ꝓprium rexeris ipſe gregem
Illicitus ſi cecet amor te diuitiaꝝ
  Letheas ditis ingrediere domos
Labitur ex vero ſi quis tuus agnus ouili
  Ad xp̄i caulam dulcius hunc reuoca
Verus paſtor oues ad ſummū ducat ouile
  Terrenos cum artus ſpiritus exuerit.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK Baden-Württemberg

Quid enim est corpus nostrum nisi quasi de terra factum
Et cito in terram pulverem [?] redigendum

Dicit beatus Augustinus Equalis dei pietas qua nulla potest
superare iniquitas vel impietas

Nolite iudicare ut non iudicabimini

Nolite condemnare ut non condemnabimini · quasi si ex
humana fragilitate contingat forte vos quemquam suspiciose
iudicare nolite tamen condempnare id est dignum aliquem
dampnatione deferre. Nam qui hodie est peccator cras
erit confessor. Seu quasi facile est in oculis domini subito
honestare pauperem [illegible] Ecclesiastici xi. Sed tamen multi non advertentes
sed faciliter unde illum · nunc alium condempnant etc.

Dicit dominus ieremie · viii
[illegible] Nullus est qui agat penitentiam super
Ieremias · viii · peccato suo dicens

Mulier cum parit tristiciam habet Quia sicut
mulier dum parit dolet amarissime sed cum
peperit gaudet et se sentit alleviatam
Ita persona gravida peccato ante confessionem et tempore
confessionis tristis est et amara Sed confessione finita
videtur quasi [illegible] liberatus. Unde animus
homo post confessionem sentit se alleviatum pondere
peccati precedentis · Unde dicit Iudith · viii ·
Quia patiens est dominus. penitentiam et eius
indulgentiam fusis lacrimis postulemus

Homo est sicut vadens · [illegible]
et non [illegible] de ipse apud [illegible]

Seneca dicit Unumquodque seorsum ipse [illegible]

Quicquid agis prudenter agas
et respice [illegible]

BADISCHE
LANDESBIBLIOTHEK

Baden-Württemberg

Quid enim est corpus

Et cito / in terra

Dicit beatus Augustinus

Nolite condemnare

humana fragi

judicare

dampnatione de

erit confessio

honestate

sed

B. V 7

nulla potest

impietas

dicabimini

i. qd. si ego

quemque suspicione

quid aliquem

est peccator erat

solito

multi ad indicandum

Jeremie viij

penitentiam super

suo dicens

valet. Sicut

carissime

confessionem et tempore

sed confessione finita

Vide enim

altercatur ponderere

dicit Judith viij

et eius

possibilis

se apud

gra.